Ion Heliade Radulescu - Date biografice

I s-a zis parintele literaturii romane si i s-a ridicat o statuie la Bucuresti. Este, a doua mare personalitate a literaturii romane dupa D. Cantemir" (G. Calinescu). Vede lumina zilei la Targoviste, ca fiu al lui Ilie Radulescu. Urmeaza Scoala greceasca de la Schitu Magureanu.

Trece la Colegiul Sf. Sava, ajutandu-l pe Gh. Lazar si devenind, la retragerea acestuia, succesor de nadejde. Va preda aici romana si matematica. Publica la Sibiu Gramatica Romaneasca (1828). infiinteaza primul ziar Curierul romanesc (1829), urmat de suplimentul literar Curierul de ambe sexe (1837). in 1836, isi aduna productia literara in volumul Culegeri din scrierile lui I. Eliad de proze si de poezie. Participa la pregatirea Revolutiei de la 1848, redacteaza proclamatia ce s-a citit la Izlaz, e membru al guvernului provizoriu si e silit a se expatria, traind 10 ani departe de tara la Paris, Constantinopol si Insula Chios. Abia in 1859 se inapoiaza din exil.

Cel care pregatise revolutia n-a impartasit ideile radicale, violente ale confratilor politici. in opozitie cu aripa radicala a revolutionarilor, I.H.R. era adept al actiunilor moderate, pentru a feri tara de interventia straina. S-a pronuntat in potriva improprietaririi clacasilor, pentru desprinderea totala de sub influenta Rusiei si pentru o intelegere cu Turcia. Multi din fostii prieteni i-au devenit adversari. isi ia aere de profet, improscandu-si adversarii cu furie nestapanita.

Scriitor, filolog si indrumator cultural, Heliade domina o jumatate de secol de poezie romaneasca. isi face planuri mari, dar nu le duce la indeplinire. incearca toate speciile genului liric, insa productiile literare sunt inegale: unele excelente, altele slabe, lipsite de culoare. S-a dovedit inzestrat pentru poezia satirica si fabula. Si in proza, unde are talent, se distinge spiritul sau satiric. Cea mai importanta opera este Echilibru intre antiteze, prima schita romaneasca a unui sistem filosofic.
Capodopera literara a lui H. ramane Zburatorul:

"Vezi, mama, ce ma doare! si pieptul mi se bate, Multimi de vinetele pe san mi se ivesc; Un foc s-aprinde-n mine, racori ma iau din spate, imi ard buzele, mama, obraji-mi se palesc!"

Porneste de la mitul folcloric, de care vorbeste si Dimitrie Cantemir in Descriptio Moldaviae. Acelasi mit il inspira si pe Eminescu in Calin (File de poveste) si in Luceafarul.

Poetul nostru national il admira astfel in Epigonii:

"Eliad zidea din visuri si din basme seculare Delta biblicelor sfinte, profetiilor amare, - Adevar scaldat in mite, sfinx patrunsa de-nteles. Munte cu capul de piatra de furtune detunata, Sta si azi in fata lumii o enigma nesplicata, Si vegheaz-o stanca arsa dintre nouri de eres."